

УДК 305-055.2 (008)

DOI 10.32461/2226-3209.1.2025.327940

Цитування:

Полтавець А. Б. Трансформація образу героя в сучасній культурі під впливом соціокультурних змін: від чоловічого міфу до жіночої реальності. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 1. С. 147–152.

*Полтавець Андрій Борисович,
аспірант Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв
<https://orcid.org/0009-0000-7177-2612>
dkr3124.apoltavec@dakkkim.edu.ua*

Poltavets A. (2025). Transformation of the Hero Image in Modern Culture under the Influence of Socio-Cultural Changes: From Male Myth to Female Reality. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 1, 147–152 [in Ukrainian].

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗУ ГЕРОЯ В СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ ПІД ВПЛИВОМ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗМІН: ВІД ЧОЛОВІЧОГО МІФУ ДО ЖІНОЧОЇ РЕАЛЬНОСТІ

Мета статті – проаналізувати основні аспекти трансформації образу героя у сучасній культурі під впливом соціокультурних змін. **Методологія** дослідження передбачає поєднання загальнонаукових (аналізу, синтезу, порівняння) та спеціальних методів і підходів культурології, історії, соціальної динаміки та ін. **Наукова новизна** дослідження полягає у спробі обґрунтування напрямів трансформації у сучасній культурі маскулінного образу героя до нових форм жіночого героїзму. **Висновки.** Однією з ключових тенденцій сучасного розуміння героїзму є його гендерна інклюзивність. Традиційні образи героїв, сформовані в міфах, літературі та масовій культурі, довгий час відображали патріархальне уявлення про героїзм. Глобалізація, соціальні мережі та зміна стандартів краси стали потужними факторами, які визначають нові форми героїзму в культурі, зокрема жіночого. Вони сприяють не лише відходу від класичних стереотипів, а й розвитку нових уявлень про жіночий героїзм, надають йому нових значень, дають змогу створювати образи багатогранних, сильних жінок, які можуть бути героями в найрізноманітніших контекстах, зокрема у повсякденному житті. Соціальні медіа дають змогу висвітлювати різні аспекти героїзму, акцентуючи на моральних і соціальних якостях, таких як самопожертва, альтруїзм, гуманність та солідарність. Героїчне сьогодні не обов'язково пов'язане із фізичною силою чи військовими подвигами, а може проявлятися у боротьбі за рівноправ'я, свободи, екологічні ініціативи та соціальну справедливість. Так жіночий героїзм набуває нових форм, включаючи соціальний активізм, професійні досягнення та духовну силу. Це відображається у зміні медійних нарративів та у створенні більш різноманітних образів героїнь у кінематографі, літературі та ігровій індустрії, відкриває нові горизонти для розуміння героїзму в культурі, сприяє формуванню більш інклюзивного й різноманітного уявлення не лише про жінок-героїнь, а й лідерів, активісток, політичних і громадських діячів.

Ключові слова: героїзм, культура, образ героя, жіночий героїзм, соціокультурні зміни.

Poltavets Andriy, Postgraduate Student, National Academy of Culture and Arts Management

Transformation of the Hero Image in Modern Culture under the Influence of Socio-Cultural Changes: From Male Myth to Female Reality

The purpose of the article is to analyse the main aspects of the transformation of the hero image in modern culture under the influence of socio-cultural changes. **The research methodology** includes a combination of general scientific methods (analysis, synthesis, comparison) and special methods and approaches of cultural studies, history, social dynamics. **The scientific novelty** of the study lies in the attempt to substantiate the directions of transformation of the male hero image into new forms of female heroism in modern culture. **Conclusions.** One of the key trends in the modern understanding of heroism is its gender inclusiveness. Traditional images of heroes, formed in myth, literature and mass culture, have long reflected the patriarchal notions of heroism. Globalisation, social networks and changing standards of beauty have become powerful factors in determining new forms of heroism in culture, in particular female heroism. They contribute not only to the departure from classical stereotypes, but also to the development of new ideas about female heroism, giving it new meanings, allowing the creation of images of multifaceted, strong women who can be heroes in a wide variety of contexts, including everyday life. Social media make it possible to highlight various aspects of heroism, emphasising moral and social qualities, such as self-sacrifice, altruism, humanity and solidarity. Heroic today is not necessarily associated with physical strength or military prowess, but can manifest itself in the struggle for equality, freedom, environmental initiatives and social justice. Female heroism is taking on new forms, including social activism,

professional achievement and spiritual strength. This is reflected in changing media narratives and in the creation of more diverse images of heroines in cinema, literature and the games industry, opening new horizons for understanding heroism in culture and contributing to the formation of a more inclusive and diverse perception not only of female heroines, but also of leaders, activists, political and public figures.

Keywords: heroism, culture, image of a hero, female heroism, socio-cultural changes.

Актуальність теми дослідження. Слова «герой», «героїня», «героїчний» і «героїзм» використовуються у повсякденній мові як поняття із безспірним позитивним зарядом. У найзагальнішому розумінні вони стосуються установок, з якими людина виходить за межі того, що очікують від неї щодо мужності та прийняття рішень у небезпечних ситуаціях.

Теоретично, героїзм – це якість, яка може бути застосована до будь-кого незалежно від статі, класу, раси, віку, фізичних та інтелектуальних здібностей тощо. Але в традиційній гендерній схемі соціальний контекст, у який включена людина, сильно визначає спосіб, у який уявляється героїзм і ті, хто його уособлює. Стереотип героя у засобах масової інформації виглядає так: сильні люди, які рятують, захищають від небезпеки слабших за них. Таке історично сформоване патерналістське і месіанське бачення героя, як правило, одразу малює у свідомості образ чоловіка із акцентованими маскулініними рисами. Однак жінки відіграють не менш важливу роль у героїчних подіях, а їхній внесок часто залишався поза увагою офіційної історії.

За останні десятиліття відбувся важливий прогрес у зміні ставлення до жінок, до їхньої ролі у різних політичних, культурних, економічних і соціальних сферах, що зумовило зсув традиційних гендерних ролей. Соціокультурні зміни, такі як глобалізація, соціальні мережі та зміна стандартів краси, неминуче порушили існуючі гегемонні патріархальні структури, а також розуміння героїзму і героя, суттєво впливаючи на формування нового образу героїнь у культурі.

Незважаючи на це, залишається суттєвий опір визначенню героїчного поза традиційними параметрами. Тому дослідження трансформації поняття героїзму в сучасній культурі з акцентуацією на жіночій ролі, а також чинників, які її детермінують – залишатимуться актуальними у найближчій перспективі. Тим більше, що нинішні моменти культурної та політичної нестабільності через зростання популістської політики та масштабні наслідки російсько-української війни знову викликали попит на героїв та героїчний дискурс. Героїзм стає більш глобальним явищем як з погляду виробництва, так і споживання [11].

Аналіз досліджень і публікацій. С. Беккер та А.-Х. Іглу у статті «Героїзм жінок і чоловіків»

[5] досліджують героїзм жінок і чоловіків у надзвичайно небезпечних ситуаціях, зокрема під час Голокосту, коли неевреї ризикували життям, щоб врятувати євреїв, а також ризиковані, але менш небезпечні просоціальні дії: донорство живих нирок, волонтерство в Корпусі Миру та в Лікарнях світу. Дії жінок були принаймні рівними, а в більшості випадків навіть вищими, ніж у чоловіків. Ці висновки мають важливе значення для психології героїзму та гендеру [5].

Г. Файтшер у книзі «Ключові поняття героїчного» [10] представляє добірку основних концепцій, за допомогою яких Фрайбурзький центр спільного дослідження «Герої – героїзації – героїзми» описує, теоретизує та аналізує явища героїки. Ці ключові поняття дають змогу зрозуміти соціокультурну основу процесів героїзації, за допомогою яких громади створюють, шанують, захоплюються та пам'ятають героїв. І вони пропонують підходи до опису дій, характеристик, ідей, наративів і уявлень, пов'язаних із героями в конкретних історичних ситуаціях [10].

У статтях, зібраних Н. Фалькенхайнер у спеціальному випуску «Що таке «афект героя»? Окреслення точки зору дослідження афективної ролі героїзації в сучасній європейській популярній культурі» [9], досліджується героїзація в сучасних європейських культурних практиках і медіапродуктах як опосередкована форма «афективних практик» та стверджується, що ця функція героїчного застосовна до сьогодення і що героїчні репрезентації в європейській масовій культурі створюють афективність, аналіз якої може виявити нові способи соціального, політичного та культурного переживання сьогодення. Хоча сьогодення часто описують як постгероїчну добу, героїчне уявлення та його афективність є домінуючими [9].

Збірник «Героїзм як глобальний феномен сучасності» [11] редакторства Б. Корте, С. Вендта, Н. Фалькенгайнера має на меті подолати дослідницьку пустоту та об'єднує тематичні дослідження вчених із різних куточків світу та різних галузей знань щодо того, як транснаціональні та транскультурні процеси перекладу та адаптації формують уявлення про героїчне у не-західних та західних культурах. Книга відкриває нові погляди на

дослідження героїзму та пропонує новий ракурс для глобальних і постколоніальних досліджень [11].

Українська дослідниця Т. Цимбал у статті «Героїзм та повсякденність в усних історіях учасників Революції Гідності (гендерний аспект)» [3] осмислює досвід учасників Революції Гідності, стверджуючи, що «існують певні гендерні відмінності у спогадах про події Революції Гідності» [3].

У статті «Гендерні виміри героїзму: від історії до філософського осягнення» [4] Т. Цимбал здійснює «історичний екскурс жіночого героїзму на теренах України як підґрунтя філософської рефлексії героїчного. Окреслено субстанційну характеристику та визначено особливості жіночого героїзму, який відрізняється високою мірою співпричетності, загостреним почуттям справедливості, відповідальності, глибиною та проникливістю, схильністю до особливої жертвовності та антитетичністю» [4, с. 107].

І. Смаровоз у публікації «Концепція героїзму жінки у світлі християнського світогляду (за збіркою репортажів А. Пушкіковської «Сестри надії»)» [1] аналізує концепції героїзму жінки на матеріалі репортажів зі збірки «Сестри надії» А. Пушкіковської «особливий акцент зроблено на християнський світогляд, як підґрунтя їхніх подвигів. Відзначено, що головною особливістю концепції героїзму, представленої на сторінках «Сестер надії», є тісний зв'язок героїчного з повсякденним» [1].

Мета статті – проаналізувати основні аспекти трансформації образу героя у сучасній культурі під впливом соціокультурних змін.

Виклад основного матеріалу. Герой (лат. *heros*, давньогрец. ἦρως *hērōs*) – це людина, яка вирізняється своєю хоробрістю, чеснотами, суспільними подвигами і зазвичай втілює найвидатніші риси своєї культури.

Здатність здійснити подвиг – це героїзм, який виходить за межі власних можливостей власних сил. «Героїзм – це завжди екстраординарність, відповідно герой – це не той, хто постійно виконує певну роботу в межах професійних обов'язків (співробітник МНС, наприклад), а той, хто виконує певні дії всупереч своїм можливостям» [3], – вважає українська дослідниця Т. Цимбал.

Героїзм полягає в діях, вжитих для допомоги іншим, незважаючи на можливість того, що вони можуть призвести до смерті чи поранення того, хто допомагає [5].

Структуралістський аналіз Дж. Кемпбелла пропонує спільні риси, які

(переважно у літературі) характеризують кожного, хто стає героєм [7]. Це стало успадкованим уявленням про героя і героїчне. Утім, ця концепція зазнала критики за упередженість і стереотипи, породивши альтернативні роздуми, які є більш інклюзивними в низці вимірів, наприклад щодо статі (гендеру).

Традиційно гендерні ролі продовжують впливати на наше розуміння героїчного. У ЗМІ героїзм представлений переважно через образи чоловіків із надприродними силами, які прагнуть до справедливості, вони фізично сильні, володіють квазізнаннями та квазіінтелектом. Вони рятують дівчат, весь світ від краху, від злочинців і від чудовиськ. Такими образами героїв сповнені книги, фільми і телесеріали. Вони стали джерелом моделей для віртуальних ігор. Постійне повторення моделей в історії наших суспільств маскулінізованого героїзму примітивізує сприйняття людей, що герої – це білі гетеросексуальні чоловіки – рішучі, сильні, авторитетні, владні, які рятують слабших [8].

Так було і раніше. Психологік початку ХХ століття О. Ранк у праці «Міф про народження героя» [12] досліджує архетип героя у міфах і легендах різних культур світу. Зазвичай це дитина, покинута напризволяще і врятована тваринами чи бідними людьми. Згодом з'ясується її королівське чи божественне походження, починається процес помсти та визнання його заслуг. Серед прикладів Ромул і Рем, Едіп, Персей, Ісус, Мойсей, Геркулес, Ахілл та ін. вигадані герої різних і далеких одна від одної цивілізацій [12].

Як бачимо, автор намагається пройти лабіринтами несвідомого, розуму і таємницями душі та відкрити героїзм, який прихований у кожному. Водночас він не знаходить його у жіночому міфічному образі.

Водночас Т. Цимбал вважає, що жіночий героїзм зародився ще у прадавні часи: «Навіть біблійна історія підтверджує, що там, де найнебезпечніше, завжди була жінка: коли розп'яли Ісуса, а його учні злякалися і заховалися, побоюючись переслідувань влади, саме жінки пішли до Христа за покликом серця, не лякаючись покарання, і саме жінкам-мироносицям ангел сповістив благу вість» [4, 109–110].

Героїзм – динамічне явище, яке активно розвивається під впливом соціальних і культурних трансформацій. Він не є універсальною чи статичною категорією, а формується відповідно до запитів суспільства, відображаючи його потреби та цінності. Нові

підходи до розуміння героїчного сприяють розширенню уявлення про те, хто може бути героєм, і які риси є визначальними для героїчної поведінки.

У традиційного героя чи «супергероя» часто ідеалізовані та закріплені у воєнних чи жорстоких ситуаціях такі характеристики, як фізична сила, відмова від сумнівів, праведність, які здаються необхідними умовами героїзму. Фактично, ці характеристики включають обмеження щодо статі, а також звичайних дій у реальному житті. Але, по-перше, героїчне не обмежується надзвичайними випадками. У повсякденних умовах такі характеристики, як, наприклад, фізична сила стають абсолютно непотрібними.

Отже, героїзм передбачає необхідні умови, враховуючи різноманіття контекстів, у яких він проявляється, і різноманітність суб'єктів, які здійснюють героїчні вчинки. Герої – це не просто особи з унікальними характеристиками та особливими ідеалізованими певною культурою здібностями. Це складні фігури, які створюються, привласнюються та постійно (пере)інтерпретуються спільнотами. Вони є проєкційними поверхнями для колективних потреб і цінностей. Вони можуть спонукати до ідентифікації та пропонувати орієнтацію, але водночас можуть дратувати та поляризувати. Тому героїв можна зрозуміти лише в їхньому історичному контексті та на тлі соціальних і культурних процесів [10].

По-друге, героїчне може асоціюватися не з особою, а з конкретним історичним моментом, у якому діє людина. Тут можуть домінувати інші такі риси, пов'язані з героїзмом: відсутність егоїзму, альтруїзм, солідарність, жертвовність, гуманність, мужність, незалежність, гордість, доброта, мудрість, надійність тощо. Деякі з цих характеристик збігаються із традиційними властивостями кемпбелліанського героя, а деякі – ні. Більше того, більшість із цих рис можуть бути відсутні у героя.

Вже у такому розумінні починає зникати прірва між героїнею / героєм, героїчною / негероїчною поведінкою.

Утім, у більшості культур традиційно домінує дискурс гегемонії, цінності та важливості чоловічого начала. К. Бідасека вважає, що жіноче начало підкреслює та пропагує гендерні відмінності та «інакшість» як природні, безсумнівні та самоочевидні поняття. Життєві наративи людей, які ідентифікують себе як жінки – які були традиційно відчужені в наших суспільствах –

не дуже добре відомі та на перший погляд не здаються доречними в історичній схемі домінуючих культур [6].

Чоловіки та жінки істотно відрізняються, тому не існує негетеронормативних ідентичностей. Розширення прав і можливостей жінок є очевидним виходом за межі традиційного «андроцентричного героїзму» К. Бідасеки [8], тому що «історичний час, особливості політичної системи суспільства впливають і на запити щодо героїзму, і на тип героїзму» [3].

Зміни відбуваються не тільки шляхом створення інклюзивних просторів і дискурсів, головними героями яких стають жінки, а й за рахунок диверсифікації понять «героїзм» та «героїчні факти» під впливом низки загальносвітових соціокультурних чинників: глобалізації, яка зумовлює міжкультурну взаємодію; соціальних мереж, які стають платформами для самовираження жінок; змін у стандартах краси, які впливають на поняття жіночності та жіночого героїзму; переходу від стереотипного до багатогранного героїзму та ін.

Зупинимось на цих впливах більш ґрунтовно. Глобалізація сприяє поширенню нових ідей та образів, культур та моделей поведінки через ЗМК, кіно, музику, літературу та моду. Завдяки цьому з'являються нові стереотипи та ролі для жінок, які можуть поєднувати елементи різних культур. Образи сильних жінок із культур, які традиційно вважаються нетолерантними до них (жінки-лідери зі Сходу, Африки) мають можливість впливати на формування нового уявлення про жінок, які героїчно відстоюють свої права і свободи.

Завдяки глобалізації та синтезу культурних норм з'являються нові бачення того, якими повинні бути жінки-героїні. Наприклад, у західній культурі риси «супергероїні» поєднуються із традиційними ролями жінок у побуті, вихованні дітей або бізнесі. І це закономірно, адже «жінки більше схильні до занурення у буденність, у прості повсякденні справи (...) більше фокусуються на емоціях і почуттях, які викликають події» [3].

Соціальні мережі скорочують дистанцію між героями та суспільством. Вони дають можливість жінкам-героїням (реальним і вигаданим) стати більш доступними та близькими для широкої аудиторії. Жінки, які є лідерами думок, інфлюенсерами, активістками або діячками культури і мистецтва, можуть активно впливати на формування нового уявлення про героїзм, демонструючи власні приклади боротьби з труднощами. «Героїзм

полягає в тому, щоб вбачати в кожному дні, в кожному вчинку випробу, в якій задіяні наші сили – від фізичних до найтонших інтелектуальних і душевних» [2, 70].

Розвивається жіночий соціальний активізм. У соціальних мережах жінки можуть об'єднуватися в рухи, виступаючи за свої права та ініціюючи соціальні зміни. Наприклад, жінки дедалі частіше заявляють про себе, борючись проти сексуальних домагань та соціальної несправедливості. «Звичайно, жінці, яка займає активну громадянську позицію і самореалізовується у соціумі, набагато важче в житті. Проте жінки такого складу наперекір труднощам ідуть вперед не заради себе, а заради іншого, заради цілого народу, нації» [4, 114–115], – справедливо наголошує Т. Цимбалюк.

Так соціальні мережі допомагають жінкам представити себе не лише через зовнішній вигляд, а й через свої досягнення та боротьбу за різні права та свободи. Важливість істинної самоідентифікації та аутентичності у цифрових просторах стимулює розвиток нових образів героїнь, які не підпорядковуються традиційним стандартам, адже «жіночий героїзм є болючим явищем, основною відмінною його рисою є антитетичність як поєднання непокінчених начал – народження-підкування і руйнації (або саморуйнації) в ім'я вищих ідеалів» [4, 116].

Диверсифікація стандартів та уявлень про красу сприяють відмові від одноманітних ідеалів та прийняття різноманітності, включаючи різні форми та пропорції тіла, етнічну приналежність, вік, гендерну ідентичність тощо. Це дає змогу жінкам із різним зовнішнім виглядом і тілесними характеристиками стати символами героїзму.

Зміна стандартів краси дає жінкам більшу свободу у самовираженні. Жінки тепер можуть бути героїнями не лише через свої «тілесні» досягнення, а й через інтелект, емоційну стійкість і здатність до боротьби за свої переконання, навіть якщо їхня зовнішність не відповідає традиційним уявленням про красу. З'являються героїні, які є неідеальними за стандартами, але мають неймовірну силу волі та внутрішню красу.

Втрата традиційних стандартів краси також допомогла змінити образ «слабкої жінки», яка потребує захисту. Нові образи жінок-героїнь визначаються не лише зовнішністю, а й своїми вчинками та боротьбою за рівність, справедливість, свободу та інші соціальні права.

Так героїзм відходить від стереотипів і трансформується до багатогранності у нових контекстах. Жінки тепер можуть бути героями не тільки в класичних героїчних контекстах: війни, боротьба за незалежність, природні катаклізми тощо. В контекстах героїки, яка є «найбільш розповсюдженим стереотипом суспільної свідомості, адже він закорінений у ґрунті структур колективного несвідомого» [3]. Сучасні жінки проявляють себе у контекстах, пов'язаних з побутовими, соціальними та культурними питаннями. Наприклад, героїні можуть виступати як борці за екологію, за права жінок і меншин, за боротьбу з бідністю та нерівністю. І це природно, адже жінка «традиційно призначена піклуватися, народжувати, а не боротися і навіть вбивати ворогів» [4, 114–115].

Кіно, література та медіа дедалі частіше створюють образи жінок-героїнь, які включають у себе не лише силу, а й емоційність, вразливість, можливість відмовлятися від традиційних героїчних архетипів. Це дає змогу зберегти переваги жіночності без втрати сили, мужності та відповідальності. Наприклад, А. Пушіковська, «представляючи воєнні події в Україні, моделює концепцію героїзму жінки, в основі якої лежить християнський світогляд (...) характери цих персонажів позбавлені войовничості, адже їхнім покликанням є порятунок людей, а не їх знищення» [1, 560].

Отже, героїзм є складним і багатовимірним поняттям, що виходить за межі традиційного уявлення про героя як фізично сильного, вольового та рішучого чоловіка. Історичний контекст, соціальні процеси та культурні зміни впливають на визначення героїчних рис та вчинків.

Висновки. Однією з ключових тенденцій сучасного розуміння героїзму є його гендерна інклюзивність. Традиційні образи героїв, сформовані в міфах, літературі та масовій культурі, довгий час відображали патріархальне уявлення про героїзм. Глобалізація, соціальні мережі та зміна стандартів краси стали потужними факторами, які визначають нові форми героїзму в культурі, зокрема жіночого. Вони сприяють не лише відходу від класичних стереотипів, а й розвитку нових уявлень про жіночий героїзм, надають йому нових значень, дають змогу створювати образи багатогранних, сильних жінок, які можуть бути героями в найрізноманітніших контекстах, зокрема у повсякденному житті.

Соціальні медіа дають змогу висвітлювати різні аспекти героїзму,

акцентуючи на моральних і соціальних якостях, таких як самопожертва, альтруїзм, гуманність та солідарність. Героїчне сьогодні не обов'язково пов'язане із фізичною силою чи військовими подвигами, а може проявлятися у боротьбі за рівноправ'я, свободи, екологічні ініціативи та соціальну справедливість. Так жіночий героїзм набуває нових форм, включаючи соціальний активізм, професійні досягнення та духовну силу. Це відображається у зміні медійних нарративів та у створенні більш різноманітних образів героїнь у кінематографі, літературі та ігровій індустрії, відкриває нові горизонти для розуміння героїзму в культурі, сприяє формуванню більш інклюзивного й різноманітного уявлення не лише про жінок-героїнь, а й лідерів, активісток, політичних і громадських діячів.

Література

1. Сматовоз І. Концепція героїзму жінки у світлі християнського світогляду (за збіркою репортажів А. Пушкіковської «Сестри надії»). *Київські полоністичні студії*. 2024. Т. 40. С. 560–570.
2. Стейнберг Гусман Д. Герой повсякденності. Київ: Новий Акрополь, 2004. 118 с.
3. Цимбал Т. Героїзм та повсякденність в усних історіях учасників Революції Гідності (гендерний аспект). 2021. URL: <http://ds.knu.edu.ua/jspui/bitstream> (дата звернення: 01.01.2025).
4. Цимбал Т. Гендерні виміри героїзму: від історії до філософського осягнення. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Гендерні дослідження*. 2016. Вип. 2. С. 107–117.
5. Becker S. W., Eagly A. H. The Heroism of Women and Men. *American Psychologist*. 2024. № 59(3). P. 163–78.
6. Bidaseca K. Etnografías feministas posheroicas. La lengua subalterna subversiva de las etnógrafas del Sur. *Pléyade*. 2018. Vol. 21(1).
7. Campbell J. The Hero with A Thousand Faces. Pantheon Books, 1949.
8. Díaz de Sabatés G., Sabatés M. Sobre heroínas y 'heroicidad': De lo extraordinario a lo extraordinario. *Centro de Estudios en Diseño y Comunicación*. 2021/2022. № 142. P. 61–73.
9. Falkenhayner N. What is the 'hero affect'? Outlining a research perspective on the affective role of heroizations in contemporary European popular culture. *Journal of European Popular Culture*. 2020. Vol. 11 (2). P. 85–90.
10. Feitscher G. Schlüsselkonzepte des Heroischen. Wallstein Verlag, Göttingen 2024. 97 p.
11. Korte B., Wendt S., Falkenhayner N. (Ed.) Heroism as a Global Phenomenon in Contemporary Culture. Routledge, 2019. 258 p.
12. Rank O. El Mito del Nacimiento del Héroe. J.O.P, 2024.

References

1. Smarovoz, I. (2024). The Concept of Female Heroism in the Light of the Christian Worldview (Based on the Collection of Reports by A. Pushchikovska's "Sisters of Hope"). *Kyiv Polish Studies*, 40, 560–570 [in Ukrainian].
2. Steinberg Gusman, D. (2004). Hero of Everyday Life. Kyiv [in Ukrainian].
3. Tsymbal, T. (2021). Heroism and Everyday Life in Oral Histories of Participants in the Revolution of Dignity (Gender Aspect). Retrieved from: <http://ds.knu.edu.ua/jspui/bitstream> [in Ukrainian].
4. Tsymbal, T. (2016). Gender Dimensions of Heroism: From History to Philosophical Comprehension. Scientific Notes of the National University "Ostroh Academy". Series 'Gender Studies', 2, 107–117 [in Ukrainian].
5. Becker, S. W., & Eagly, A. H. (2024) The Heroism of Women and Men. *American Psychologist*, 59 (3), 163–78 [in English].
6. Bidaseca, K. (2018) Etnografías feministas posheroicas. La lengua subalterna subversiva de las etnógrafas del Sur. *Pléyade*, 21 (1) [in Spanish].
7. Campbell, J. (1949). The Hero with A Thousand Faces. Pantheon Books [in English].
8. Díaz de Sabatés, G., & Sabatés, M. (2021/2022). Sobre heroínas y 'heroicidad': De lo extraordinario a lo extra-ordinario. *Centro de Estudios en Diseño y Comunicación*, 142, 61–73 [in Spanish].
9. Falkenhayner, N. (2020). What is the 'hero affect'? Outlining a Research Perspective on the Affective Role of Heroizations in Contemporary European Popular Culture. *Journal of European Popular Culture*, 11 (2), 85–90 [in English].
10. Feitscher, G. (2024). Schlüsselkonzepte des Heroischen. Wallstein Verlag, Göttingen [in German].
11. Korte, B., Wendt, S., & Falkenhayner, N. (Ed.) (2019). Heroism as a Global Phenomenon in Contemporary Culture. Routledge [in English].
12. Rank, O. (2024). El Mito del Nacimiento del Héroe. J.O.P [in Spanish].

Стаття надійшла до редакції 02.01.2025
Отримано після доопрацювання 05.02.2025
Прийнято до друку 12.02.2025